

המוסד לביטוח לאומי

מינהל המחקר והתכנון

שיקום נכים

במסגרת חברת "המשקם"

1989

סקר מס' 72

ירושלים, ניסן התש"ן, אפריל 1990

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

שיקום נכים

במסגרת חברת "המשקם"

1989

לאה ענבר

ירושלים, ניסן התש"ן, אפריל 1990

ה ק ד מ ה

המינהל למחקר ולתכנון מציג בזאת חוברת נוספת בסדרת הפרסומים על אוכלוסיית הנכים שעברו תהליך שיקומי.

עבודה זו עוסקת בשיקום תעסוקתי של נכים באמצעות "המשקם". היא מתמקדת בשאלת התמדתם של העובדים במסגרת "המשקם" מעבר לתקופת 200 הימים הראשוניים המהווה תקופת קליטה והסתגלות ואשר עבורם משלם המוסד לביטוח לאומי לחברת "המשקם". כמו כן עוסקת העבודה בזיהוי ואיתור המאפיינים הקשורים להתמדה במסגרת "המשקם".

המחקר בוצע על ידי לאה ענבר מהמחלקה להערכת גמלאות קצרות מועד בהנהלתה של דליה גורדון.

תודתנו נתונה למנהלת אגף השיקום והסיעוד גב' ברכה בן-צבי על הערותיה החשובות לטיטת הדו"ח.

כרצוננו להודות במיוחד למר שמואל פינצ'י מנהל מחלקת השיקום שיזם ביצוע מחקר זה ולווה אותו בכל שלביו. הערותיו והארותיו המועילות סייעו רבות במהלך ביצוע המחקר.

עוד נתונה תודתנו למנהלי יחידות השיקום ולפקידי השיקום בסניפי המוסד על שיתוף הפעולה באיסוף הנתונים.

לכסוף נודה לגב' אילה וסיליבר מנהלת אגף השיקום בחברת "המשקם" על סיועה באיתור אוכלוסיית המחקר.

שלמה כהן

סמנכ"ל מחקר ותכנון (בפועל)

תוכן העניינים

עמוד

1	מבוא
5	"המשקם"
7	אוכלוסיית המחקר
10	כלי המחקר
11	ממצאים
11	אפיונים סוציודמוגרפיים
12	הליקוי הרפואי
13	מיצוי תקופת התשלום
15	מצב עבודת המופנים לאחר תקופת התשלום
19	סיכום ומסקנות
21	ביבליוגרפיה
23	נספח

מ ב ו א

עבודה מוגדרת כתעסוקה עבורה משולם שכר, ובהגדרה רחבה הינה פעילות שיוצרת דבר מה בעל ערך למישהו אחר (GEIST 1982). עבודה היא פונקציה מרכזית בחיי מבוגרים. היא תורמת להערכה העצמית של הפרט ולזהותו העצמית, וכן מאפשרת אינטראקציה עם אחרים. הזכות לעבוד היא זכות בסיסית שיש לכל פרט. אף למוגבלים זכות זאת, אלא שבפני חלק מהם ניצבים קשיים ומכשולים במימושה ללא הגנה ספציפית (MADHAV 1983). אמנם רוב המוגבלים משולבים בשוק החופשי, אך עבור מיעוטם עבודה במסגרת מוגנת היא האלטרנטיבה היחידה להשתלבות בחיי עבודה (GROVER & GLADSTONE 1981).

תעסוקה מוגנת - SHELTERED WORKSHOPS היא אמצעי לשיקום תעסוקתי של מוגבל המושג על ידי אספקת סביבת עבודה מבוקרת, דהיינו הצבת יעדים תעסוקתיים המותאמים לצורכי מוגבל, לכשוריו וליכולתו. העסקת מוגבל אינה מותנית בהספק בעבודה או בפריון בלבד ומכאן השם - תעסוקה מוגנת (S W T 1977). ההשמה של מוגבלים במסגרת מוגנת מתייחסת, אם כן, ליצירת תנאים סביבתיים וסוגי תעסוקה המותאמים מלכתחילה ליכולתם של בעלי כח עבודה מוקטן, מבלי לשאוף לחולל שינוי בכישוריהם התעסוקתיים של מוגבלים (שפירא 1974, NASW 1966, 1964, GLASSER).

ההשמה במסגרת מוגנת שונה מצורות אחרות של השמת עובדים כגון: התאמת עובד לעבודה בנקודת זמן נתונה, שינוי בכישוריו של עובד באמצעות הסבה מקצועית, כדי להתאימו לעיסוק נתון, או שינוי בכישוריו של עובד וכן בתנאי עבודה. כך לדוגמה התאמת תנאים פיסיים ו/או העמדת מכשור אשר יש בהם כדי לסייע למוגבל בביצוע מטלות תפקידו (HANMAM 1951).

השאלה האם ההשמה במסגרת תעסוקה מוגנת היא מטרה כשלעצמה או אמצעי להכנת המוגבלים לעבודה בשוק החופשי כפי שבאה לידי ביטוי בספרות שנויה במחלוקת. יש הרואים בתעסוקה מוגנת מסגרת לאימון ולשיקום ושלב בחזרה לתעסוקה בשוק הפתוח (GROVER & GLADSTONE 1981, LEVITAN & TAGGART 1977) וכן אמצעי לפתוח יכולת תעסוקתית אצל אלה אשר עשויים לחזור לעבודה בשוק התחרותי (ILO, 1969). אחרים רואים בתעסוקה מוגנת הספקת אמצעי מתיה קבוע למוגבלים

שאינם יכולים לעבוד בתנאי עבודה רגילים (GLASSER 1964, MAKEHAM 1978 & MORGAN).

סוגיה נוספת הנדונה בספרות היא הרכב מוגבלויות המועסקים. מסגרות מוגנות מעסיקות מוגבלים הסובלים משורה ארוכה של ליקויים: מחלות והפרעות נפשיות, אפילפסיה, פיגור שכלי, עוורון וליקויי ראייה אחרים וכן מחלות ופגיעות פיסיות שונות. אפשר להבחין בשתי גישות עיקריות במדיניות מרכזי התעסוקה בסוגיה זאת. גישת ההפרדה, לפיה יש להעסיק באותו מרכז תעסוקה מוגבלים בעלי אותה מגבלה, שכן העסקת עוורים וחרשים, לדוגמה, באותה מסגרת תעסוקתית רק יכולה להגביר את בעיות הקומניקציה ביניהם ולהקשות על הסתגלותם. לעומת זאת גישת השילוב גורסת כי יש להעסיק באותו מרכז תעסוקה מוגבלים הסובלים מטווח גדול של ליקויים - מרכז רב דיאגנוסטי. ברוב המדינות פועלים מרכזים מהטיפוס האחרון.

לתעסוקה מוגנת יש כמובן היבטים כלכליים בנוסף להיבטים חברתיים-שיקומיים על חלקם עמדנו לעיל. נציין במאמר מוסגר את מיעוט המחקרים שבחנו תעסוקה מוגנת מהיבט כלכלי (שם).

במרבית המדינות מונהג שכר מינימום לעובדים מוגבלים (FWHL 1984). הנהגת שכר מינימום במסגרת עבודה מוגנת מיועדת להגן על המוגבלים מפני ניצולם (LEVITAN & TAGGART 1977).

יש הרואים בתעסוקה מוגנת תחליף לתמיכה כספית או דרך להעברת שכר עבודה בלבד ולא שירות טיפולי שיקומי. תפיסה כזאת גוררת אחריה חוסר כל עניין בהשקעה לשם פיתוח משאבי תעסוקה ומתן שירותים מתאימים שבכוחם לעזור לאוכלוסייה זו במציאת עבודה ההולמת את יכולתה (שפירא 1974).

על פי רוב מרכזים לתעסוקה מוגנת מסובסדים וממומנים, ולו בחלקם, מתקציב המדינה. תמיכה זו מהווה נטל על ההוצאה הציבורית. על מנת להצדיק הוצאה זו יש לבחון את עלות המסגרות המוגנות בהשוואה לעלות גמלאות הביטוח הסוציאלי להן היו המוגבלים זכאים אילו לא הועסקו במסגרת מוגנת כלשהי (MORGAN & MAKEHAM 1978).

כאשר בוחנים מסגרות לתעסוקה מוגנת במונחי עלות תועלת לא ניתן להתעלם מהתועלת הפסיכולוגית שיש לעצם היותו של מוגבל משולב במעגל העבודה, דהיינו תרומת התעסוקה לדימויו העצמי, אף אם תועלת זו אינה ניתנת למדידה כמותית.

במרבית המדינות פועלות מסגרות לתעסוקה מוגנת, והן מהוות לעיתים הדרך היחידה והיעילה להעסקת מוגבלים. (MADHAV 1983). נבחן את הסוגיות שהעלינו לעיל במדינות אחדות.

בבלגיה בה היו ב-1981 כ-3.7% מוגבלים (כ-370,000 מוגבלים מתוך אוכלוסייה של 10 מיליון איש), פועלות מסגרות לתעסוקה מוגנת המיועדות למוגבלים בעלי ליקויים חמורים המונעים מהם - זמנית או לצמיתות מלעבוד במסגרת רגילה. הן עשויות להיות שלב מעבר למסגרת תעסוקה בשוק הפתוח. על פי מנגין (1983) פעלו בבלגיה ב-1983 146 מסגרות לתעסוקה מוגנת בחסות FNRSH (קרן לאומית לשיקום חברתי של מוגבלים) הן ספקו כ-13,000 מקומות עבודה. על פי רוב, המרכזים הללו הם רב דיאגנוסטיים דהיינו כוללים מספר גדול של קבוצות מוגבלים הסובלים ממגבלות חברתיות נפשיות ופיסיות (ROBINSON 1977).

המוגבלים שומרים על זכאותם לגמלאות (MANGIN 1983), עם זאת מושם יתר דגש על תשלום שכר סביר מאשר על הענקת גמלאות משלימות. נראה שישנה מגמה מצד המוגבלים העובדים בעבודה מוגנת שלא להפסיד את הגמלאות בשל ההכנסה הנמוכה מעבודה מוגנת.

בבריטניה בה היו ב-1981 0.8% מוגבלים (כ-460,000 מוגבלים מתוך אוכלוסייה שמנתה 56 מיליון איש), מיועדות מסגרות לתעסוקה מוגנת לאלה שאינם מסוגלים להשיג תעסוקה בשוק הפתוח, אלא בתנאים מוגנים. אלה פועלות כחברות בחסות המדינה או כאמצעות ארגונים וולנטריים. ב-1980 הועסקו 14,000 מוגבלים ב-216 מרכזים. חברת REMPLOY היא החברה הגדולה ביותר המספקת תעסוקה מוגנת.

-----
(1) לא מן הנמנע כי הנדלים בשיעורי המוגבלים בארצות השונות נובעים גם מההגדרות השונות של המושג "מוגבל".

החברה מסובסדת על ידי הממשלה ופועלת ללא כוונות רווח. ב-1980 היא העסיקה כ-8,000 מוגבלים ב-90 מפעלים. כמו כן הועסקו בשנה זאת כ-1,600 עוורים ב-55 מרכזי תעסוקה המיועדים לאוכלוסייה זו בלבד, וכן הועסקו כ-4,000 כבדי ראייה.

בצרפת שאוכלוסייתה מנתה ב-1981 כ-54 מיליון איש, פועלות מסגרות לתעסוקה מוגנת המיועדות למוגבלים אשר כושרם לעבוד קטן מהרמה הנורמלית. ביניהן אפשר להבחין במסגרות SHELTERED WORKSHOPS המתאימות למוגבלים אשר יכולתם לעבוד עולה על שליש מהכושר הנורמלי לעבודה. אלה מנו ב-1979 100 מרכזים בהם הועסקו כ-5,000 מוגבלים. הם פעלו בפיקוח משרד העבודה ומטרתם היתה להקל על שלובם של המוגבלים בסביבת עבודה רגילה, באמצעות מבנה הדומה לזה של מפעל רגיל. כמו כן פועלים בצרפת מרכזי סיוע באמצעות עבודה המיועדים למוגבלים שכושר העבודה שלהם קטן משליש הכושר הנורמלי. הם מנו כ-600 מרכזים אשר פעלו בחסות משרד הבריאות וספקו עבודה לכ-40,000 מוגבלים (שם).

אף בארצות השפלה בהן היתה ב-1980 אוכלוסייה בת 70 מיליון איש ומתוכה 8.7% מוגבלים, מסופקת תעסוקה מוגנת למוגבלים בעלי כושר הפחות משליש הכושר הנורמלי לעבודה. בארצות אלה פועלים מרכזי תעסוקה תעשייתיים המעסיקים 200-300 עובדים בכל אחד מהם ומרכזים מינהליים בהם מספרם הוא קטן יותר, 30-100 עובדים. רוב המרכזים הללו הם רב דיאגנוסטיים (ROBINSON 1977).

כסוגייה האם להמשיך ולשלם גמלאות נכות למוגבלים העובדים במסגרת מוגנת נוהגות מרבית המדינות להתבסס על כושר השתכרותם של המוגבלים. כך לדוגמה בשוודיה ובשווייץ רמת גמלת הנכות מופחתת כאשר שכרו של המוגבל מהווה בין 33% ל-50% מהגמלה, ואילו כאשר השכר עולה על 50% מהגמלה, הזכות לקבלתה נשללת.

בארה"ב מסגרות לתעסוקה מוגנת החלו לפעול לפני כ-100 שנים. הראשונות ביניהן סיפקו עבודה לעוורים. מסגרות לתעסוקה מוגנת בארה"ב הן על פי רוב פרטיות הפועלות כמוסדות ללא כוונת רווח. רובן מאמצות את העיקרון שהפרט צריך להיעזר על מנת למצות את הפוטנציאל שלו באופן מירבי, אך יישומי עקרון זה שונים ממקום למקום.

NELSON (1971) מסווג את יעדי התעסוקה המוגנת כארה"ב ליעדים לטוח קצר כגון: הערכה, הכנה לעבודה, שיפור מצבו של מוגבל והספקת שירותים שונים וליעדים לטוח ארוך: הספקת תעסוקה לתקופה ממושכת, הנטחת בריאות והסתגלות חברתית.

אפיון חשוב של תעסוקה מוגנת כארה"ב הוא הדגש המיוחד המושם על הערכה בכל אחד משלבי השיקום. חולי הנפש נמנים על קבוצת המוגבלים הזוכה לתשומת לב מיוחדת במסגרת עבודה מוגנת (שם).

לסיכום, קשה להצביע על מוגבלויות אופייניות לעובדים במסגרות לתעסוקה מוגנת, למעט חלקם הגדול של עובדים בעלי ליקויים נפשיים-מנטליים ביחס למשקלם של סוגי ליקוי אחרים (ROBINSON 1977). על פי LEVITAN & TAGGART (1977) אחד מכל חמישה מרכזים לתעסוקה מוגנת מעסיק בעיקר חולי נפש ומפגרים. כמו כן במרבית המדינות חל איסור על העסקת ילדים במסגרות מוגנות.

בישראל פועלות מספר מסגרות לתעסוקה מוגנת ביניהן: 1. ע.ש.ת. - עמותה לשיקום תעסוקתי של נפגעי נפש. לחלק מהם משמש המפעל כשלב מעבר והכנה לעבודה בשוק החופשי ולחלק אחר כמסגרת לתעסוקה לטווח ארוך. רמת השכר בו מותנית בהספק בעבודה. העמותה פועלת בפיקוח משרד הבריאות. 2. מ.ע.ש. - מרכז עיסוק ושיקום מפגרים בפיקוח השירות למפגר שבמשרד העבודה והרווחה. 3. מפעלים מוגנים לעוורים הפועלים גם כן במסגרת זאת. 4. אגודות וולנטריות דוגמת "איל"ן.

המסגרת הגדולה ביותר להעסקת בעלי כושר עבודה מוגבל היא "המשקם". נכחן אותה מקרוב.

"המשקם"

חברת "המשקם" נוסדה ב-1956 על ידי משרד העבודה וההסתדרות הציונית העולמית במטרה לספק תעסוקה הולמת לאלה אשר שירות התעסוקה התקשה להשימם בשוק העבודה התחרותי משום שכושרם לעבוד מוגבל (שפירא 1974).

חברת "המשקם" מציגה עצמה כמסגרת תעסוקתית שיקומית קבועה לאוכלוסייה שזקוקה להתייחסות מיוחדת באמצעות שיקום תעסוקתי בשל מצבה הכלכלי הירוד ומגבלותיה החברתיות, האישיות והפיזיות ("המשקם" 1989).

כיום מעסיקה החברה כ-5,000 משתקמים מגיל 18 ויותר ב-27 מרכזי תעסוקה הפזורים ביישובים עירוניים ביניהם מרכז נירושלים המעסיק כ-360 עובדים, מרכז בחיפה המעסיק כ-320 עובדים והמרכז בבאר-שבע המעסיק כ-265 עובדים. המשתקמים מועסקים בתחומי עיסוק שונים: במפעלים - בייצור מוצרי קרטון ניר וציוד משרדי, במתפרות, במשתלות ובעבודות שירותים. כמו כן פותחו פרויקטים יתודיים לדוגמה פרויקט מחשבים הבא לתת מענה לאוכלוסיית נכים המסוגלת מבחינת כישוריה לעבוד בתחום זה, אך בשל נכותה הקשה הסיכוי לשלבה בשוק הפתוח הוא מיזערי.

ייחודה של חברת "המשקם" בהשוואה ליתר גורמי השיקום הפועלים בתחום התעסוקה המוגנת הוא בהענקת מסגרת עבודה יצרנית הדומה במרכיביה ובענפיה לשוק הפתוח (שם). לעובדים במסגרת זו זכויות המעוגנות בהסכמי עבודה.

הגורמים העיקריים המפנים עובדים למסגרת "המשקם": שירות התעסוקה, המוסד לביטוח לאומי, משרד הכטחון ושירותי הרווחה.

הפניית נכים על ידי המוסד לביטוח לאומי למסגרת "המשקם" מוסדרת ומעוגנת בהסכם שנחתם ביניהם ב-1984, לפיו על המוסד לשלם למסגרת זו בעד 200 הימים הראשונים להעסקת הנכה (להלן תקופת התשלום), לפי העקרון שתקופת התשלום הראשונה (50 הימים הראשונים להעסקת הנכה) מוגדרת להיות תקופת הסתגלות, דהיינו מחייבת השקעה של זמן רב יותר בשיקום הנכים, מחייבת הדרכה אינטנסיבית וכן כרוכה באובדן חומרי גלם במהלך הקניית מיומנויות הדרושות לעיסוק.

-----

1) מקור - מאגר מידע המנוהל על ידי אלמו"ג - אגודה לפיקוח ולשיפור שירותים למוגבלים ולמפגרים בישראל, 1989.

עבור תקופה זו שילם המוסד כממוצע לשנת 1988 72 ש"ח לכל יום עבודה בפועל. תקופת התשלום השניה (150 ימי ההעסקה הבאים) - היא תקופת הקליטה עבורה שילם המוסד על פי תעריף נמוך יותר, כממוצע לשנת 1988 43 ש"ח עבור כל יום עבודה בפועל. התעריפים הללו מעודכנים בהתאם לשיעור תוספת השכר המתחייב מהסכמים קיבוציים של "המשקם" עם ההסתדרות או הסכמים קיבוציים אחרים שחלים על עובדי "המשקם". כתום תקופת התשלום נחשבים מופני הביטוח הלאומי לעובדי "המשקם" לכל דבר ועניין.

ההוצאה הציבורית הגבוהה יחסית הכרוכה בשיקומם של הקשים שבנכי הביטוח הלאומי כמסגרת "המשקם" מחייבת לבחון האומנם "נרכש" עבור נכים אלה מקום עבודה לטווח ארוך. אחרי הכל הקריטריון להצלחת ההשמה של מוגבלים במסגרת מוגנת היא הסתגלותם לעבודה המתבטאת בהתמדתם לאורך זמן באותו מקום ולא רק עצם קבלתם למסגרת.

מטרת מחקר מעקב זה לבדוק באיזו מידה משיג השיקום באמצעות "המשקם" את יעדו, דהיינו האם נכים המופנים אליו על ידי המוסד לביטוח לאומי אומנם מתמידים בעבודתם בתום תקופת התשלום. כמו כן ננסה במחקר זה לזהות ולאתר את אפיוני המופנים הקשורים להתמדתם בעבודה.

אוכלוסיית המחקר

אוכלוסיית המחקר כללה את כל מי שהופנו על ידי המוסד לביטוח לאומי למסגרת "המשקם" והוחל בתשלום עבורם בשנת 1987 (בין ינואר לדצמבר) (להלן התקופה הנדונה). לשם איתורם קיבלנו רשימה מחברת "המשקם" הכוללת את כל מי שהופנה אליו על ידי המוסד בתקופה הנדונה. למרות אי הדיוקים שהיו בה השתמשנו בה כברשימת מסגרת. רשימה זו עודכנה על ידי עובדי יחידות השיקום בסניפים נגרעו ממנה מי שהופיע בה בטעות והוספו לה כל מי שהופנו על ידי עובדי השיקום וענו לקריטריון האמור.

עדכון רשימת המופנים על ידי עובדי יחידות השיקום נעשה על פי שני מקורות עיקריים:

- חשבוניות לתשלום שנשלחות על ידי "המשקם" למוסד לביטוח לאומי.
- דוחו"ת חודשיים שנועדים לצרכים סטטיסטיים המשקפים את פעילות יחידות שיקום, בין היתר את ההפניות למסגרת "המשקם".

סך הכל נכללו במחקר 258 נכים אשר הוחל במימון עבורם בתקופה הנדונה לפי הפירוט בלוח להלן.

לוח מס. 1: המופנים למסגרת "המשקם", לפי מקור הדיווח והסניף - 1987

סניף	סך הכל	המופנים לפי רשימת "המשקם"				מספרים	מספרים	סך הכל
		מוכרים	לא מוכרים	על יזי	מתאימים			
		מוכרים	לא מוכרים	על יזי	מתאימים	מספרים	מספרים	
סך הכל	214	149	65	32	22	256	100.0	
טבריה	19	19	-	4	5	18	7.0	
עפולה	19	19	-	3	2	20	7.8	
נצרת	6	6	-	-	1	5	2.0	
נהריה ²	-	-	-	-	-	41	16.0	
קריות	14	6	8	3	-	9	3.5	
חיפה	22	8	14	-	-	8	3.1	
חדרה	7	7	-	2	1	8	3.1	
נתניה	8	8	-	3	-	11	4.3	
כפר סבא	24	13	11	9	1	21	8.2	
פתח תקווה	27	³ 11	16	7	-	16	6.3	
רמלה	5	2	3	13	-	15	5.9	
תל אביב	6	6	-	2	2	6	2.3	
יפו	24	22	2	8	6	24	9.4	
רמת גן	18	11	7	3	-	14	5.5	
ירושלים ²	-	-	-	-	-	18	7.0	
באר שבע	15	11	4	15	4	22	8.6	

(1) לא כולל שני מופנים ששאלוניהם הגיעו באיחור.

(2) מופני הסניף לא נכללו ברשימת "המשקם".

(3) כולל מופנה אחד שהועבר לסניף אחר ומופנה נוסף מוכר אך ללא תיק.

כלי המחקר

נתוני המחקר נאספו באמצעות "שאלון לנכה" שכלל פרטים אישיים אודות המופנה למסגרת "המשקם", פרטים על נכותו, מיצוי תקופת התשלום, ופרטים על מצב עבודתו הנוכחי של המופנה (לפירוט השאלון ראה נספח). נערך על השאלון פרי טסט באמצעות שניים ממנהלי יחידות השיקום, השאלונים מולאו על ידי עובדי יחידות השיקום שטיפלו בנכים בסניפים. הם מולאו ב-1989 עבור כל המופנים שנכללו ברשימה המעודכנת. סך הכל מולאו, שאלונים עבור 256 איש מתוך 258 הנחקרים.

מ מ צ א י ם

אפיונים סוציודמוגרפיים

70% מהמופנים על ידי המוסד לביטוח לאומי למסגרת "המשקם" בתקופה הנדונה היו גברים ו-30% נשים. בדומה להרכב המיניים של כלל אוכלוסיית המשתקמים במוסד לביטוח לאומי בשנים 1985-1988, (להלן כלל המשתקמים) בה היו 71% גברים ו-29% נשים. מגמת הגידול בחלקן של נשים בכוח העבודה בקרב כלל האוכלוסייה מוצאת ביטוי אף בקרב נשים מוגבלות. בחינת הרכב המיניים לאורך זמן מעידה על הצטרפותן המוגברת של נשים לכוח העבודה. ב-1973 חלקן באוכלוסיית "המשקם" היה 11% בלבד (שפירא 1974).

כשליש מהמופנים היו בגילאי 20-30, 28% נוספים בגילאי 31-40, 18% היו בגילאי 41-50 ו-21% היו בגיל 51 ויותר. הגיל הממוצע של המופנים היה - 39 שנה, מעט גבוה בהשוואה לגיל הממוצע של כלל המשתקמים - 35 שנה.

שיעור הגברים גדול יותר מזה של הנשים בכל אחד מקבוצות הגיל ועם העליה בגיל פער זה הולך וגדל. בקרב גילאי 20-30 שנה שיעור הגברים היה 60% ושיעור הנשים 40%. בקרב גילאי 51 ויותר אנו עדים להגדלת הפער, שיעור הגברים היה 82%. אומנם הצבענו על גידול בחלקן של הנשים בכוח העבודה, אך עדיין הגברים מהווים בו רוב, וביחוד המבוגרים שבין הגברים. ממצא זה משקף את הנורמות המקובלות בחברה לפיהן הציפיות שגבר ייצא לעבודה גדולות מאלה שאשה תעשה כן, ובמיוחד אם היא מוגבלת.

-----
(1) ראה פריט מס' 3 ברשימה הביבליוגרפית.

כחינת המצב המשפחתי של המופנים העלתה כי 62% מהם לא היו נשואים ו-38% - נשואים, שיעור הנשואים נמוך בהשוואה לשיעורם בקרב כלל המשתקמים (50%). כפי שנראה להלן, חלקם של חולי הנפש בקרב המופנים למסגרת "המשקם" גדול מזה של בעלי ליקויים אחרים, על כן לא מפתיע שבקרב הראשונים נמצא שיעור גבוה של לא נשואים בהשוואה למופנים אחרים, 74% לעומת 51%, בהתאמה. ההבדל בשיעורים מובהק ($DF=1$ $X^2=14.52$ $P=.000$). אחת הבעיות המאפיינות את הלוקים כנפשם, היא קשייהם ליצור קומוניקציה עם החברה והסובב אותם.

8% מהמופנים היו חסרי כל השכלה, 16% בעלי השכלה של 1-7 שנות לימוד, 21% בעלי השכלה יסודית מלאה, 50% בעלי השכלה של 9-12 שנות לימוד, ומיעוטם (5%) בעלי השכלה של 13 שנות לימוד ויותר.

בהשוואה לאוכלוסיית "המשקם" ב-1973 רמת ההשכלה של המופנים אומנם עלתה באופן משמעותי: שיעור חסרי ההשכלה ירד מ-42% ל-8%, אך בהשוואה לרמת ההשכלה של כלל המשתקמים רמתם היתה נמוכה במעט. ההבדלים ביניהם בולטים ביחוד בשולי ההתפלגות: חלקם של חסרי ההשכלה בקרב המופנים היה גדול יותר מאשר בקרב כלל המשתקמים, 8% לעומת 5%, בהתאמה. ואילו חלקם של אלה שלמדו 13 שנים ויותר בקרב כלל המשתקמים היה גדול יותר מאשר בקרב המופנים: 8% לעומת 5%, בהתאמה. מפתיע כי לא נמצא הבדל משמעותי ביחס לשיעורי בעלי השכלה של 9-12 שנות לימוד: 50% לעומת 52% בהתאמה. כמחצית מקרב המופנים, כפי שרמזנו לעיל, היו חולי נפש, מתוכם נמצא שיעור גבוה יותר של בעלי השכלה מאשר בקרב בעלי ליקוי אחרים.

הליקוי הרפואי

כצפוי, הרוב המכריע של המופנים למסגרת "המשקם" היו נכים כלליים, 48% מהם סבלו ממחלות נפש, 22% סבלו ממחלות אחרות כגון: לחץ דם, לב ומחלות עיניים. 12% לקו בשכלם, ובשיעורים קטנים מאלה סבלו המופנים משיתוק (5%), מפגיעות בגפיים (6%) ומפגיעות בראש (2%). 5% סבלו מליקויים אחרים. הרכב הליקויים של המופנים לא שונה, בעיקרו, בהשוואה לזה של המופנים למסגרות מוגנות בקרב כלל המשתקמים.

חולי הנפש היוו כמחצית מכלל המופנים למסגרת "המשקם", בעוד שבקרב כלל המשתקמים הם היוו כרבע. למשקלם הגדול יחסית של חולי הנפש בקרב המופנים לתעסוקות מוגנות יש עדות גם בספרות הדנה בנושא (ROBINSON 1977).

סוג הליקוי שממנו סובל המופנה וחומרתו מוצאים ביטוי באחוזי הנכות הרפואית הנקבעים לו. ל-12% מהמופנים נקבעו בין 10%-40% נכות רפואית. ל-47% נקבעו אחוזי נכות של 41%-60%, מתוכם לכשליש נקבעו 50% נכות רפואית, והיו אלה בעיקר חולי נפש, ל-22% מהמופנים נקבעו 61%-80%, ול-18% נקבעו בין 81% ל-100% נכות רפואית.

התפלגות אחוזי הנכות הרפואית דומה לזו של כלל המשתקמים, למעט חלקם הגדול יותר של בעלי אחוזי נכות רפואית הנמוכים מ-40% מקרב אלה האחרונים (26% לעומת 12%). שכן כאמור חלקם של חולי הנפש בכלל המופנים גדול יותר מאשר בקרב כלל המשתקמים, ולהם נקבעת על פי רוב דרגת נכות רפואית הגבוהה מ-50%.

לסיכום, ההבדל בין המופנים למסגרת "המשקם" לכלל המשתקמים מתמצה, בעיקרו בחלקם הגדול של חולי הנפש בקרב המופנים ואלה הינם לרוב בעלי 50% נכות רפואית ויותר. (נציין שמפגרים מושמים על ידי השירות למפגר ב"מעש").

מיצוי תקופת התשלום

מהנתונים עולה ש-51% מהמופנים מיצו את תקופת התשלום, דהיינו עבדו במסגרת "המשקם" מלוא תקופת 200 הימים בגינם משלם המוסד לביטוח לאומי למסגרת "המשקם". בעד 20% מהמופנים שולמו למסגרת "המשקם" בעבור 50 ימי עבודה, בעד 12% שולם עבור 51-100 ימים, בעד 7% נוספים שולם בעבור 101-150 ימים, וליתר (10%) שולם בעבור 151-199 ימים. כמחצית מהמופנים מיצו, אם כן, את תקופת התשלום. כחמישית מהם סיימו את תקופת ההסתגלות בלבד, וכשליש נשרו במהלך תקופת הקליטה. המוסד שילם עבור כל מופנה, בממוצע בעד כ-143 ימים. ממוצע זה מושפע מהקבוצה הגדולה ביותר שהיא הקבוצה שמיצתה את תקופת התשלום. עבור הנושרים במהלך תקופת התשלום שולם, בממוצע, בעד 82 ימים.

כחינת האפיונים המשותפים לאלה שמיצו את תקופת התשלום העלתה כי בין הגברים השיעור היה גדול יותר מאשר בין הנשים, 53% לעומת 49%, בהתאמה. אם כי ההבדל בשיעורי הממצים את התקופה בין הגברים לנשים לא נמצא מובהק.

מבין הנשואים מיצו את מלוא תקופת התשלום שיעור גדול יותר מאשר בין הלא נשואים, 66% לעומת 43%, בהתאמה. ההבדל בשיעורי מיצוי תקופת התשלום בין הנשואים ללא נשואים נמצא מובהק ($P=.000$ $X^2=12.7$ $DF=1$). נראה שהוא נובע, בין היתר, גם ממחויבותם הגדולה יותר של הנשואים לשאת בעול הפרנסה מאשר זו של החיים בגפם, בין אם הם רווקים, גרושים או חיים בנפרד. או שהנכונות לעבוד וגם היותו של המוגבל נשוי נובעים מיכולת תפקוד גבוהה יותר יחסית.

כחינת רמת השכלתם של המופנים בזיקה למיצוי תקופת התשלום העלתה כי עם העליה ברמת ההשכלה פחת שיעור הממצים את תקופת התשלום, מ-56% בקרב בעלי השכלה של עד 8 שנות לימוד ל-47% בקרב בעלי השכלה של למעלה מ-9 שנות לימוד. יש לתלות את ההבדל בשיעורי המיצוי בחלקם הגדול של הלוקים כנפשם בקרב בעלי השכלה הגבוהה (למעלה מ-9 שנות לימוד), מתוכם נשרו, כפי שנראה להלן, שיעור גדול יותר מאשר בקרב בעלי ליקוי אחריים.

עם העליה בגיל המופנים עלה כמובהק שיעור מיצוי תקופת התשלום מ-44% בקרב בני 40 ופחות ל-63% בקרב בני 40 ויותר ($P=.004$ $X^2=8.2$ $DF=1$). כחינת הרכב הליקויים בגילים השונים מצביעה על מגמת התרכזות של צעירים יותר בקרב חולי נפש מאשר בקרב בעלי ליקויים אחריים, 65% לעומת 51%, בהתאמה. הבדל בשיעורים מובהק ($P=.030$ $X^2=4.7$ $DF=1$). בקרב חולי הנפש שיעור מיצוי תקופת התשלום קטן כמובהק מאשר בקרב בעלי ליקוי אחריים 43% לעומת 60%, בהתאמה. ($P=.007$ $X^2=7.2$ $DF=1$).

המופנים לא מיצו את תקופת התשלום בעיקר משום הרעה כמצב כריאותם הפיסי והנפשי (16%), משום שהתפטרו או פוטרו מ"המשקם" (21%), משום שלא היו מסוגלים לעבוד כמסגרת זו קרי, לא השתלבו בה (15%), או משום שמצאו תעסוקה אלטרנטיבית בשוק החופשי (6%). 22% נשרו במהלך תקופת התשלום מסיבה לא ידועה, והיתר (20%) מסיבות אחרות.

כסך הכל המוסד שילם למסגרת "המשקם" עבור אוכלוסיית המחקר בעד 36,000 ימי עבודה מתוכם שולמו 26,400 ימים עבור 132 המופנים שמיצו את תקופת התשלום ויתרת הימים התפלגה בין תקופות תשלום קצרות יותר, דהיינו פחות מ-200 ימים.

כאמור מטרת מחקר זה לבחון האומנם המופנים למסגרת "המשקם" ממשיכים לעבוד בה גם לאחר תקופת התשלום. נבחן להלן את מצב עבודתם.

מצב עבודת המופנים לאחר תקופת התשלום

51% מהמופנים (ראה בלוח להלן) המשיכו לעבוד במסגרת "המשקם" בעת המחקר גם לאחר סיום תקופת התשלום. זהו שיעור גבוה בהשוואה לשיעור העובדים מקרב כלל המשתקמים (40%). מרכיבם עבדו כרציפות, במוצע 13.8 חודשים. מחציתם כפועלים בלתי מקצועיים, בעבודות פקידות (17%), כגינן (15%) ובכריכיה (12%). 5% נוספים השתלבו בעיסוקים שונים.

18 מופנים עבדו לאחר סיום תקופת התשלום עבורם, תקופת זמן ממוצעת של 7 חודשים בלבד בעיקר כפועלים בלתי מקצועיים (35%), בעבודות פקידות שונות (18%) ובעבודות כריכיה (12%).

4% מהמופנים עבדו בשוק הפתוח, על פי רוב בהיקף חלקי.

לוח מס. 2: המופנים למסגרת "המשקם" לפי מצב עבודתם בעת המחקר

מצב העבודה	עובדים "במשקם"		עובדים לא עובדים כלל		לא ידוע	מספרים	אחוזים
	מזה:	מחוץ	מזה:	סך הכל			
העבודה	108	11	18	97	13	256	100.0
לא	51.3	4.4	7.3	39.1	5.2	127	51.3
ידוע	43.5	4.4	7.3	39.1	5.2	108	43.5
לא ידוע	51.3	4.4	7.3	39.1	5.2	127	51.3
מספרים	108	11	18	97	13	256	100.0
אחוזים	43.5	4.4	7.3	39.1	5.2	127	51.3

1) האחוזים חושבו מתוך סך הכל לא כולל מי שתכונותיהם לא ידועות.

מרבית אלה שמיצו את תקופת התשלום (כזכור 51%) התמידו לעבוד במסגרת "המשקם". 15% לא עבדו כלל למרות שסיימו את תקופת התשלום והיו אלה בעיקר (90%) גברים.

בחינת התכונות הקשורות לסיכוי לעבוד בתום תקופת התשלום מלמדת (להלן לוח מס. 3) כי מהנשים עבדו בשיעור מעט גדול יותר מהגברים, 56% לעומת 49%, בהתאמה, (אם כי ההבדל בשיעורי העובדים בין גברים לנשים אינו מובהק)¹.

נמצא הבדל מובהק ($p=.002$, $x^2=9.7$, $DF=1$) בין שיעורי העובדים בקרב הנשואים ללא נשואים 64% לעומת 43%, בהתאמה. ההבדל נעוץ בשיעור הגדול יותר של חולי הנפש מקרב הלא נשואים בהשוואה לשיעור המקביל בקרב הסובלים מליקויים אחרים. ראינו כי עיקר הנושרים במהלך תקופת התשלום היו חולי הנפש שסיכוייהם להתמיד במסגרת "המשקם" היו קטנים יותר בהשוואה לבעלי ליקוי אחרים.

1) חישוב מבחן x^2 , נעשה על מי שעבד במסגרת "המשקם" ועל מי שלא עבד כלל כלל, זאת משום שיתר הקבוצות היו קטנות מדי.

שיעור הממשיכים לעבוד במסגרת "המשקם" לאחר תקופת התשלום עלה עם הגיל וירד ככל שהשכלתם היתה גבוהה יותר. מ-42% בקרב בני עד 40 שנה ל-63% בקרב בני יותר מ-40 שנה (ההבדל בשיעור העובדים נמצא מובהק ($P=.010$ $X^2=6.4$ $DF=1$)). ומ-58% בקרב עובדים שלמדו עד 8 שנות לימוד ל-46% בקרב עובדים שלמדו 9 שנות לימוד ויותר.

אפשרויות התעסוקה של המבוגרים מצומצמות יותר מאשר אלה של הצעירים. מאידך למוגבלים בעלי השכלה יש כמו כן סיכוי טוב יותר להשתלב במעגל העבודה התחרותי מאשר זה של מוגבלים חסרי השכלה. אלה האחרונים נשארים, אם כן, לעבוד במסגרת "המשקם" לאחר סיום תקופת התשלום.

מקרב הסובלים ממחלת נפש, אם כן, עבדו במסגרת "המשקם" לאחר סיום תקופת התשלום בשיעור קטן יותר בהשוואה לשיעור המקביל בקרב בעלי ליקוי אחרים. 43% לעומת 58%, בהתאמה. (ההבדל בשיעורים מובהק ($P=.001$ $X^2=6.8$ $DF=1$)). מצבם של חולי הנפש איננו סטטי. מחלתם מתבטאת בתהליך דינמי של שיפור והרעה תכופים, כך שהסיכוי שיתמידו בעבודתם קטן מזה של בעלי ליקוי אחרים. כפי שניתן להיווכח גם מהשיעור הנמוך של העובדים מקרב מי שנקבעו להם 50% נכות רפואית. (כזכור 50% נכות רפואית נקבעו בעיקר לחולי נפש).

39% מהמופנים לא עבדו כלל בעת המחקר. מעל לשלושה רבעים מהם שהו מחוץ למעגל העבודה מאז סיום התשלום עבורם, וזאת בעיקר משום הרעה במצבם הנפשי (31%), הרעה במצבם הפיסי (16%), או משום שלא ניתן היה למצוא עבודה מתאימה אחרת במסגרת "המשקם" (17%); 23% נוספים שהו מחוץ למעגל העבודה מסיבות אחרות; 4% משום תנאי עבודה ועוד 4% פוטר. פחות מרבע עבדו מאז סיום התשלום עבורם תקופת זמן ממוצעת של 7 חודשים, כאמור בעיקר כפועלים בלתי מקצועיים (35%); בעבודות פקידות שונות (18%) ובעבודות כריכיה (12%).

-----
1) חישוב מבחן X^2 , נעשה על מי שעבד במסגרת "המשקם" ועל מי שלא עבד כלל בלבד, זאת משום שיתר הקבוצות היו קטנות מדי.

לוח מס. 3: התפלגות המופנים, לפי מצב עבודתם לאחר סיום התשלום
 עבורם ולפי אפיונים שונים (אחוזים)

אחר	לא עובד	עובד מחוץ למסגרת "המשקם"	עובד במסגרת "המשקם"	סך הכל	א פיונים
13	97	11	127	256	סך הכל
5.3	39.1	4.4	51.2	100.0	אחוזים
6.9	39.9	4.1	49.1	100.0	מין גברים
1.4	37.3	5.3	56.0	100.0	נשים
7.7	44.8	5.5	42.0	100.0	גיל 20-40
2.8	31.1	2.8	63.3	100.0	41 ויותר
5.3	27.7	3.2	63.8	100.0	מצב משפחתי נשוי
5.8	45.8	5.2	43.2	100.0	לא נשוי
5.5	33.9	2.8	57.8	100.0	השכלה עד 8 שנות לימוד
5.3	43.2	6.0	45.5	100.0	9 שנות לימוד ויותר
5.1	47.5	4.2	43.2	100.0	ליקוי רפואי מחלת נפש
6.1	31.3	4.6	58.0	100.0	אחר
5.4	27.0	8.1	59.5	100.0	אחוז נכות רפואית עד 49%
3.9	55.1	6.4	34.6	100.0	50%
6.7	32.8	2.2	58.3	100.0	50% ויותר

1) הסך הכל כולל מי שתכונותיהם אינן ידועות. האחוזים חושבו מתוך הסך הכל ללא הלא ידוע.

סיכום ומסקנות

כמצב הכלכלי השורר כיום עם שיעורי אבטלה הולכים וגואים, מצבו של העובד המוגבל קשה שבעתיים. כאשר התחרות בשוק העבודה מתגברת ומספר מבקשי העבודה עולה על זה של מקומות העבודה הפנויים, סיכוייו של העובד המוגבל להשתלב בשוק הפתוח קטנים עוד יותר מאשר במשק עם תעסוקה מלאה.

יש אם כן חשיבות לבחון האומנם בעקבות השקעת משאבים לא מעטים כשיקומם התעסוקתי של הקשים בנכי הביטוח הלאומי, "נרכש" עבורם מקום עבודה לטווח ארוך, ואם כן מי מנכים אלה מצליח לרכוש לעצמו מקום עבודה.

בעבודה זו נבחנה התמדתם של מי שהופנו על ידי המוסד לביטוח לאומי לשיקום תעסוקתי במסגרת לתעסוקה מוגנת - מסגרת "המשקם".

בעד כל אחד מהמופנים למסגרת "המשקם" משלם המוסד לכל היותר עבור 200 ימי ההעסקה הראשונים, כשלאחר מכן נחשב המופנה לעובד "המשקם" לכל דבר ועניין.

מהנתונים עולה שהמוסד שילם עבור אוכלוסיית המחקר בעד 36,000 ימים, מתוכם 26,400 ימים עבור 51% מהמופנים שמיצו את תקופת התשלום, דהיינו עיקר המשאבים הופנו למי שסיכוייו להתמיד בעבודה במסגרת "המשקם" טובים יותר.

51% מהמופנים עבדו במסגרת זו גם לאחר סיום תקופת התשלום עבורם. 7% נוספים עבדו מאז סיום תקופת התשלום עבורם, אך הפסיקו לאחר מספר חודשי עבודה. 4% נוספים עבדו מחוץ למסגרת "המשקם". 39% לא עבדו, מרביתם כאמור לא עבדו מאז סיום התשלום עבורם.

"המשקם" היווה פתרון תעסוקתי בעיקר למי שהאלטרנטיבות שעמדו לפניהם בתחום התעסוקה היו מצומצמות, אם מחמת גילם הגבוה ואם משום שרמת השכלתם היתה נמוכה. שיעורי ההתמדה במסגרת "המשקם" גדלו עם העליה בגיל וקטנו עם העליה בהשכלה. יש להניח שלמוגבל המשכיל היו אפשרויות רבות יותר להשתלבות במעגל העבודה.

נראה כי ההפנייה למסגרת "המשקם" היוותה פתרון שיקומי טוב בעיקר לבעלי ליקויים פיסיים. שכן שיעור המתמידים לעבוד במסגרת זו מקרב הפגועים פיסית היה גבוה יותר מזה של חולי הנפש, 58% לעומת 43%, בהתאמה. אך יש לזכור שההפנייה למסגרת "המשקם" יועדה להיות פתרון שיקומי בעיקר עבור חולי נפש (כזכור כמחצית מהמופנים היו חולי נפש). ודווקא מתוכם שיעור המתמידים לעבוד במסגרת זו היה הקטן ביותר. מגמה זאת הסתמנה אף בקרב כלל המשתקמים: אם נשווה לשיעור העובדים בשוק התופשי ובמוגן כאחד בקרב אלה האחרונים, נראה כי חולי נפש משתקמים בשיעור נמוך מאשר הפגועים הפיסיים (38% לעומת 56%, בהתאמה).

על מנת שחולי הנפש יוכלו להיקלט לטווח ארוך יותר במסגרת "המשקם" הטיפול בהם צריך להיות מתואם עם גורמים אחרים בקהילה המופקדים על הטיפול באוכלוסייה זו. כמו כן יש לתת את הדעת על פיתוח מסגרות מיוחדות לשיקום תעסוקתי של חולי נפש.

ביבליוגרפיה

- .1 "המשקם" - סקירה על חברת המשקם, מאי 1989.
- .2 שפירא מוניקא, המשקם לקראת העתיד - 1974 ירושלים.
- .3 ענבר לאה, שיקום נכים - המאפיינים הקשורים להצלחת השיקום, המוסד לביטוח לאומי, 1989.
4. FWHL - Federal Wage and Hour Law - A Guide for Vocational Rehabilitation Facilities, 1984.
5. Geist C.S., Placement Handbook for Counseling Disabled Persons, 1982.
6. Glasser W.A., An International Survey of Sheltered Employment, 1964.
7. Greaves M., Work and Disability, some aspects of the employment of disabled persons in Great Britain, British Council for Rehabilitation of the Disabled, Central Council for the Disabled, 1969.
8. Grover R. and Gladstone F., Disabled People - A Right to Work, 1981.
9. Hanman B., Physical Capacities and Job Placement, 1951.
10. ILO - International Labour Office, Geneva, adaption of jobs for the disabled, 1969.
11. Levitan S.A. and Taggart R., Jobs for the Disabled, the John Hopkins University Press, Baltimore and London, 1977.
12. Madhav R.K., Quota Systems and the Employment of the Handicapped, University Center for International Rehabilitation, Michigan State University, 1983.
13. Mangin G., The Handicapped and their Employment, 1983.
14. Morgan P. and Makeham P., Economic and Financial Analysis of Sheltered Employment, Research Paper no. 5, 1978.
15. NASW - National Association of Sheltered Workshops, 1966.
16. Nelson N., Workshops for the Handicapped in the U.S., 1971.
17. Robinson M., Sheltered Employment Programs Abroad, 1977.
18. S W T - Sheltered Workshop Study, U.S. Department of Labor, vol. 1, 1977.

נ פ ס ה

המוסד לביטוח לאומי

המנהל למחקר ותכנון

מחלקת השיקום

סניף: _____

שיקום באמצעות המשקם

ש א ל ו ן

נא ענה לשאלות שלהלן בקצרה ובכתב יד ברור במקום המיועד לכך. לשאלות שנתנו להן תשובות אפשריות נא עגל את הספרה שליד התשובה המתאימה.

תאריך: _____ שם העובד המטפל: (*) _____

א. פרטים אישיים (מתוך התיק)

1. מ.ז.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. שם: פרטי _____ משפחה _____

3. כתובת: _____

4. מין: 1. זכר
2. נקבה

5. שנת לידה:

--	--

 19

6. מצב משפחתי: 1. רווק
2. נשוי
3. גרוש (נפרד)
4. אלמן

7. השכלה: 1. 0 שנות לימוד
2. " " 1-7
3. " " 8
4. " " 9-12
5. " " 13+

8. סוג נכות: 1. נכה כללי
2. נפגע עבודה
3. אחר

9. ליקוי רפואי:

--	--

 (נא רשום את סמל הליקוי העיקרי

ע"פ המפתח בשאלון האבחון)

(*) אם לא היה למשתקם פקיד שקום מטפל ציין "אין".

--	--

10 אחוזי נכות רפואיים משוקללים:

11 האם אתה ממשיך בקשר עם הפונה הנ"ל?

- 1. כן
- 2. לא, הטיפול הופסק
- 3. לא, הטיפול נסתיים

ב. הקשר עם המשקם (מתוך התיק)

--	--

חודש

--	--

שנה

12 חודש שלום ראשון:

--	--

חודש

--	--

שנה

13 חודש שלום אחרון:

--	--	--

14 סה"כ ימים ששולמו:

15. האם המוסד לביטל"א עדיין משלם עבור הפונה הנ"ל למשקם?

כן. סיים כאן את מילוי השאלון.

לא. המשך בשאלה הבאה.

16 האם נסתיימה תקופת התשלום למשקם עבור הפונה הנ"ל?

1. כן, שולם עבור 200 יום.

2. שולם עבור פחות מ-200 יום - מדוע הופסק התשלום לפני סיום

התקופה?

ג. מצב עבודתו הנוכחי (בחר באפשרות המתאימה, עגל את הספרה שלידה וענה לשאלות הנדרשות, לאמת את הנתונים בשיחה עם המשתקם).

1. עובד במשקם מאז סיום התשלום עבורו.

א. האם עובד ברציפות? 1. כן 2. לא.

--	--

ב. סה"כ חודשי עבודתו מאז סיום התשלום עבורו:

ג. סוג העבודה בה מועסק כיום.

(רשום כגון: גנן, פועל ב.מ. בתעשייה, פועל נקייון)

(1) הפסקת עבודה של שבועיים או יותר לפחות פעמים תחשב לסירוגין. פחות מכך - יחשב ברציפות.

2. הפונה עובד, אך לא במשקם. (כולל בעבודה מוגנת אחרת).

א. היכן עובד? _____

ב. סוג העבודה: _____

ג. חלקיות המשרה 1. מלאה
2. חלקית

ד. סה"כ חודשי עבודה רצופים בעבודתו האחרונה:

ה. כמה זמן עבד במשקם?

1. רק משך תקופת התשלום עבורו.

2. עבד לאחר סיום תקופת התשלום עבורו: חודשים

3. לא עובד כלל כיום.

א. האם מאז סיום תקופת התשלום עבורו למשקם עבד במקום כולשהו?

1. לא.

2. כן, א. היכן עבד? 1. במשקם

2. אחר, פרט: _____

ב. סוג העבודה: _____

ג. כמה זמן עבד בה?   חודשים

ב. מדוע לא עובד? _____

_____

שם ממלא השאלון

תאריך מילוי השאלון

